

Tanıtım - Eleştiri

Book Reviews

IFLA 1995'e Doğru Türk Kütüphaneciliği Sempozyumu ve I. Türk Kütüphaneciler Derneği Genel Konferansı Bildirileri. Ankara: TKD, 1997. 187 s. Fiyatı: 600.000 TL.

IFLA Konseyi ve Genel Konferansı'nın 1995'de Türkiye'de yapılabilmesi için çalışmalarına 1989 yılında başlanmıştır. 1993 yılında Türk Kütüphaneciler Derneği, Türkiye IFLA Yürütme Kurulu'nun oluşmasına öncülük ederek işin organizasyonunu bu kurula devretmiştir.

IFLA Genel Konferansı'nın gerçekleşmesinden iki yıl önce *IFLA 1995'e Doğru Türk Kütüphaneciliği Sempozyumu* adıyla bilimsel bir toplantı düzenlenmiştir. Kültür Bakanlığı ve TÜBİTAK'ın destekleri ile gerçekleştirilen bu sempozyumun amacı; Türk kütüphanecilerinin, yabancı konuklara sunulmak üzere bildiriler hazırlama aşamasındayken, ülkemizdeki meslek sorunlarının irdelenmesi ve tartışılması için bir ortam hazırlayarak uluslararası platformda yer almadan önce Türk kütüphanecilerine bir deneyim kazandırma ortamının oluşturulmasıydı.

1993 yılında düzenlenen Sempozyumda 16 bildiri sunulmuştur. Bildiriler; bilgi politikası, bilgi toplumu, bilgi yayımı ve kullanımı, meslek elemanlarının sorunları, belli kütüphane türleri ile ilgili çalışmalar ve görme özürlüler gibi özel gruplara sunulan hizmetler vb. konuları kapsamaktadır.

TKD, Sempozyumda sunulan bildirileri basarak, Türk Kütüphaneciliği'ne yeni bir kaynak kazandırmış ve bildirilerin kalıcılığını sağlamıştır.

Z. Canan Duran

Bilkent Üniversitesi Kütüphanesi

33. *Kütüphane Haftası Bildirileri: (31 Mart-6 Nisan 1997, Ankara)/Yay. haz. Bülent Yılmaz. Ankara: TKD, 1997. 173 s. 9757653624. Fiyatı: 600.000 TL.*

“Kütüphane haftaları, ülkemizde mesleğimiz için anlamlı gelişmelere katkı sağlamadaki işlevleri tartışılır olsa da, en azından geleneğimizdir; sahip çıkmalıyız. Bu yıl Dernek olarak sahipliğimizi haftadaki konuşma metinleri, bildiriler, vb. ‘nin kitap biçiminde yayımlayarak göstermeyi istedik. Gönlümüz “kalıcı” olandan yana” diyen Bülent Yılmaz kitabın editörlüğünü yapmıştır.

Kaynağın yayımlanmasında ana teması “**Ulusal Bilgi Politikası ve Bilgi Merkezleri**” olan 33. Kütüphane Haftası’nda sunulan bildirilerin hepsi toplanmaya çalışılmış ancak bazılarında ulaşılamamıştır.

Kaynağın içeriği; haftanın temasından da anlaşılabilir olduğu gibi Ulusal Bilgi Politikası ve Bilgi Merkezleri, Ulusal Bilgi Ağları ve ULAK-BİM, ULAK-NET, Ulusal Bilgi ve İletişim Politikaları, Bilgi Üretimin Toplumsal Boyutları, Bilgi ve Medya, Meslek Ahlakı ve Kütüphanecilik, Halk Kütüphanesi Paradoksu: Uluslararası Bir Yaklaşım ve İngiltere’deki Halk Kütüphaneleri: Son Gelişmeler gibi konuları kapsamaktadır.

Çalışma; hem 33. Kütüphane Haftası’nda sunulan bildirilerin kalıcılığını sağlamak, hem de kütüphanecilik literatürüne bir kaynağın daha kazandırılması açısından anlamlıdır.

Z. Canan Duran

Bilkent Üniversitesi Kütüphanesi

Chiera, Edward. *Kilden Kitaplar-Çivi Yazılı Belgelerin Anlattıkları/çev. Ali M. Dinçol. İstanbul: Çantay Kitabevi, 1996. 170 s., [54] s.: res. ISBN 975720613X.*

“Bugün, bir mektubu çöp sepetine attığınızı farzedin. Bu kağıt yarın nerede olacaktır? Fakat, dört bin yıl önce çöp sepetine atılan ve ertesi gün de çöplüğe dökülen bir mektup hâlâ oradadır ve günün birinde ortaya çıkacaktır.

Her türlü kaydı içeren bu ufak kil tabletler, M. Ö. üç binde birikmeğe başlamış ve Hristiyanlık devrinin başlarına kadar kümelenmeğe devam etmiştir. Bu suretle, çağlar boyunca oluşmuş her türlü bilgi devrini kapsayan kesintisiz belgeler zincirine sahip olabiliyoruz. Onlar sayesinde eski uygarlıkları, en ufak detaylarına varıncaya kadar yeniden canlandırabiliyoruz. Çabalar, hayat verici sonuçlar vermektedir. Bu sayfalarda, şimdiye kadar

neler keşfettiğimiz, neleri hayal gücüne terk ettiğimiz ve neler beklediğimiz hakkında bir fikir vermeye çalışacağım” diyor yazar E. Chiera.

Çevirisini İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Hititoloji Anabilim Dalı öğretim üyesi Prof. Dr. Ali M. Dinçol’un gerçekleştirdiği *Kilden Kitaplar*, bu çalışmanın dilimize kazandırılmasıyla ilgili ilginç öykünün okura aktarıldığı sunuş yazısıyla başlıyor.

George G. Cameron tarafından kaleme alınan başlangıç yazısından elimizdeki çalışmanın aslında Profesör Chiera’nın Chicago Üniversitesi Doğu Bilimleri Enstitüsü’nün sergi salonlarını gezdikleri sırada ziyaretçilere yaptığı bir konuşmanın genişletilmiş bir biçimi olduğunu öğreniyoruz. Profesör, eski kil tabletleri ve belgeleri önemsemeyen ziyaretçilere kilden kitapların içerdikleri bilgiler açısından ne kadar önemli olduklarını açıklamaya çalışmıştır. Sayın Cameron, bu durumu şu sözleriyle dile getirmektedir: “Müze ziyaretçilerinin, tabletlere karşı gösterdikleri ilgisizliğin sebebini açıklamak güç değildir. Ur’da bulunmuş muhteşem altın eşyaların, Megidda ya da Armageddon’dan gelen nefis bir şekilde işlenmiş fildişi eserlerin, eski Persepolis’in hârikulâde rölyeflerinin yarattığı şaşaa ve karşı konulmaz cazibe öyle büyüktür ki, bunların yazılı belgeler olmadan ancak bir masalın yarısını anlatabildikleri; taştaki, kildeki parşömendeki yazılar ve diğer eserlerin birbirlerini tamamladıkları, birbirlerine anlam kazandırdıkları ve biri olmadan, diğerinin eksik olduğu kolayca unutulur”. (s. 9-10)

Önsözden sonra onsekiz bölümün yer aldığı çalışma sonsöz ve kitaba görsel zenginlik katan resimlerle tamamlanmaktadır. Defineli Mezarlar, Yırtılmaz Kitaplar, “Yedi Şehir” Höyüğü, Asyroloji’nin Başlangıcı, Resim-yazı’dan Fonetik Yazıya, Ticaret Dünyası, Din Ticareti, Krallar Anlatıyor, Saz Şairlerinin Şarkıları, Babil ve İncil, Gerçeğin Aranması, Kimya Taşı, Yazı Sanatı, Bir Halkın Dirilişi, Gerçek ve Taklit Mühürler Üzerine, Diplomatik Arşiv, Yunanistan Yolu, Batı ve Doğu Başlıklı bölümlerden oluşan eser zevkle okunan ve bilgilenmenin keyfini hissettiren bir çalışma.

Sayın Dinçol, ilk basımı 1964 yılında gerçekleşen ve belli bir çevrenin ilgisini çekmekten öteye gidemeyen bu kitap için “Eğer bu yeni basım, uyaracağı ilgi açısından eskisine göre başarılı olursa, otuz yılda birşeyler değişmiş demektir” (s. 7) şeklinde yaptığı açıklamasıyla “toplumumuzun kitaba ve okumaya gösterdiği isteksizliği” de vurgulamaktadır.

Neslihan Uraz

İ. Ü. Ed. Fak. Kütüphanecilik Bölümü

Titiz, M. Tınaz. *İnsan Ne Yerse Odur!*. İstanbul: İnkılap Kitabevi, 1997. 206 s. ISBN 9751011817 Fiyatı: 600. 000 TL.

İnkılap Kitabevi yayınları arasından daha önce 6 kitabı yayımlanmış olan Tınaz Titiz'in son kitabı olan "İnsan Ne Yerse Odur!" bir Budist özdeyişinden alınmıştır.

Yazar, kitabın adını "insanın tükettiğidir" şeklinde yorumlamaktadır. Kitap 4 bölümden oluşmaktadır. Bilgi, bilgi toplumu, bilgi teknolojileri (bilgi akışı ve aktarımı), bilgi toplumu olmak sürecinde eğitim başlıkları altında T. Titiz, Türkiye'nin bilgi toplumu sürecindeki durumunu ortaya koymaktadır. Özellikle kitabın son bölümünde yer alan eğitim ve okullarımızdaki yanlış eğitim sistemi üzerine yazdıkları oldukça yararlıdır.

Z. Canan Duran

Bilkent Üniversitesi Kütüphanesi

Barzun, Jacques, Henry F. Graff. *Modern Araştırmacı*/çev. Fatoş Dilber. 2. bs. Ankara: TÜBİTAK, 1997. iii, 343 s. ISBN 9754030553.

Arka kapakta yazdığı gibi; "Bir başvuru kitabı Modern Araştırmacı. Bu anlamda yazma tekniklerinden çeviri uğraşının inceliklerine, kütüphanelerin kullanımından not tutmanın yöntemlerine kadar pek çok önemli konuya kısa, ama yerinde değinmelerle açıklık getiriyor ..."

Değişim ve gelişimin ürktütücü bir ivme kazandığı günümüzde araştırmacının bir el kitabına duyduğu gereksinim daha da arttı ve böyle bir el kitabının içeriğiyle bu ürktütücü ivmenin hızını yakalaması zorunlu bir duruma geldi. Bu durumu çalışmanın önsözünde yer alan şu sözler açıkça gözler önüne sermektedir: "İlk baskısı yapıldığında tükenmez kalem henüz bulunmuştu ve kurşun kalem kullanan yazarlara, aldıkları notların silinmemesi için sabitleyici kullanmalarını önermiştik. Bu baskıda ise taşınabilir veya diğer tip bilgisayarları ele aldık".

Önsözle başlayan çalışmada dördüncü baskı üzerine kısa bir açıklamadan sonra toplam onbeş alt başlıktan oluşan iki bölüm, ek okumalar ve dizin yer almaktadır. *Araştırma İlke ve Yöntemleri* ve *Yazma, Konuşma ve Yayımlama* başlıklı bölümlerde yer alan ana başlıklar şu şekilde sıralanmaktadır: Araştırma ve Raporun Özellikleri, Tekniğin ABC'si, Araştırmacının Algılama Yetisi ve Nitelikleri, Gerçekleri Bulmak, Kanıtlama, Fikirlerin İşlenişi, Gerçek, Nedenleri ve Koşulları, Biçim, Yanlılık ve Revizyonizm, Düzenleme: pa-

ragraf, bölüm ve kısım, Sade Sözcükler, Anlaşılır Cümleler: vurgu, tonlama ve ritim, Alıntı ve Çeviri Sanatı, Alıntının Kuralları: dipnotlar ve bibliyografya, Basımcı ve Okuyucu için Düzeltme, Sunuş Biçimleri.

Çalışmanın ek okumalar bölümünde Araştırma Yöntemleri, Bilgiye Giden Yollar, Genel Bilgi Kaynakları ve Yazmak üzerine yararlı olacağı düşünülen kaynakların künyeleri yer almaktadır.

Önsözde bu kitabın otuzbeş yıldır kullanımda olduğu ve araştırma tekniklerinin öğretilmesi amacına koşut olarak, farklı meslek gruplarından pek çok sayıda araştırmacı ve öğrenciye yol gösterdiği belirtilmektedir. Eser, Kütüphanecilik Bölümlerinde Araştırma Yöntemleri üzerine verilen derslerde kullanılması açısından da yararlı olabilecek niteliktedir.

Neslihan Uraz

İ. Ü. Ed. Fak. Kütüphanecilik Bölümü